

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
<i>Literatūra ir kinas: adaptacijos studijos</i>	<i>Literature and Film: Adaptation Studies</i>	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Prof. dr. Irina Melnikova Kitas (-i):	Filologijos fakulteto Literatūros ir kultūros tyrimų institutas, A. J. Greimo semiotikos ir literatūros teorijos centras, Universiteto g. 5, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Rudens / pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: gebėti skaityti literatūrą ir žiūrėti filmus anglų kalba	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Tikslingai ugdomi studento medijų raštingumo įgūdžiai, tarpdisciplininės kompetencijos, analitinis ir kritinis mąstymas, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, gebėjimai analizuoti literatūros ir kino naratyvą bei kritiškai vertinti adaptacijas.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- suvoks skirtingų medijų – literatūros ir kino – specifiką, susipažins su literatūros ir kino naratyvų sąrangos ypatumais, jų tyrimo galimybėmis, adaptacijos studijų raidos istorijos klausimais, teorinėmis adaptacijų tyrimo problemomis ir šiuolaikinių adaptacijos studijų siūlomais metodologiniais problemų sprendimais	Probleminės interaktyvios teorinės paskaitos	Taikomas formuojamasis vertinimas. Medžiagos įsisavinimą atskleidžia studento klausimai ir komentarai seminarų diskusijose, pranešimo ir rašto darbo rengimas kurso pabaigoje.
- suvoks adaptacijoje gimstančio literatūros ir kino tekstų ryšio kūrimo būdus, jo ypatumus ir analizės metodus, leidžiančius argumentuotai komentuoti ir interpretuoti adaptacijas atsižvelgiant į medijų specifiką, į tekstų išraiškos planą bei naratyvo sąrangą	Probleminės interaktyvios paskaitos, supažindinančios su konkrečių tekstų analizės galimybėmis. Grupės diskusijos seminaruose (konkrečių tekstų aptarimas)	Taikomas formuojamasis vertinimas. Medžiagos įsisavinimą atskleidžia studento dalyvavimo diskusijoje aktyvumas ir argumentacijos kokybė.
- gebės parengti pranešimą apie literatūros kūrinių adaptaciją ir apginti savo teiginius diskusijoje remdamiesi paskaitose pristatytais ir išbandytais naujausiais adaptacijos studijų metodologinėmis priegomis	Analitinio pranešimo pristatymas ir jo teiginių gynimas grupės diskusijoje seminaruose	Taikomas formuojamasis vertinimas. Gebėjimus atskleidžia analizei pasirinktų aspektų atranka, jų pateikimo ir tyrimo logika.
- gebės parengti rašto darbą apie adaptaciją	Egzamino rašto darbo rengimas	Taikomas apibendrinamasis vertinimas (žr. rašto darbo vertinimo aspektus ir kriterijus).
- gebės kelti mokymosi tikslus, dirbti grupėje bei individualiai, vertinti kolegų pasirengimą ir savo pažangą	Darbas seminaruose – klausimų kėlimas, pranešimų pristatymas ir aptarimas, dalyvavimas diskusijose	Taikomas formuojamasis vertinimas.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Kinas ir literatūra – adaptacijos problema (ekranizacija ir kitos literatūros adaptacijos kine formos). Adaptacijos apibrėžimai ir studijų raidos istorija. Adaptacijos kaip vertimo ir adaptacijos kaip struktūrinės parafrazės idėjos, šių idėjų grindžiamos prieigos ir jų kontroversijos. Medijų skirtumų įprasminimo ypatumai „senose“ adaptacijos koncepcijose. Adaptacijos studijų alternatyvos ir intertekstualumo / intermedialumo teorijos idėjos. Naujausios metodologinės adaptacijos studijų prieigos – Gérard'o Genette'o tarptekstinių ryšių tipologijos taikymas kino ir literatūros dialogo laukui.	6	2					8	2	Teorinės literatūros skaitymas [pagal poreikį]: Melnikova I., „Literatūra ir kinas, arba Apie ekranizaciją“, in <i>Literatūros (inter)medialumo strofos, arba Žodis ir vaizdas</i> , p. 107–130
2. Literatūros naratyvo tyrimo pagrindai. Siužetas, fabula ir naratyvas. Trijų naratyvo plotmių (istorija – pasakojamasis diskursas – pasakojimo aktas) santykis ir jo vaidmuo formuojantis teksto reikšmės strategijoms. Laikinis pasakojamojo diskurso ir istorijos santykio tyrimas (tvarka, trukmė, dažnis). Pasakotojo ir fokusuotojo problema naratyvinėje literatūroje.	4						4	2	Teorinės literatūros skaitymas [pagal poreikį]: Keršytė N., „Pasakojamasis diskursas G.Genette'o naratologijoje“
3. Kino medijos ypatumai. Kino „kalbos“ problema. Filmo autorystės problema. Kino pasakotojo ir fokusuotojo problema. Formalieji kino pasakojimą organizuojantys elementai. Kino rašto aspektai (filmavimo pozicija, kampas, nuotolis ir kadru / planų tipai). Montažo samprata ir kino montažo tipai. Montażu kuriamos kino erdvės skaitymas. Kino diskursas ir pasakojimas.	4	2					6	2	Teorinės literatūros skaitymas [pagal poreikį]: Jampolskij M., <i>Kalba – kūnas – įvykis: kinas ir prasmės paieškos</i> , p. 52–69; 272–282; 298–299
4. Adaptacijos problemų aktualizavimas ir sprendimų aiškinimas: - literatūros adaptavimo formos kine Pedro Almodóvar <i>Viskas apie mano motiną (Todo sobre mi madre)</i> Martin McDonagh <i>Briugėje (In Bruges)</i> - literatūros ekranizacija Franz Kafka / Valerij Fokin <i>Metamorfozė (Prevraschenije)</i> Vladimir Nabokov / Marleen Gorris <i>Lužino gynyba (The Luzhin Defence)</i>	8						8	6	Filmų peržiūra
5. Ekranizacijų aptarimas bendroje grupės diskusijoje: 1) Oscar Wilde / Albert Lewin <i>Doriano Grėjaus portretas (The Picture of Dorian Gray)</i> ; 2) Daphne du Maurier / Nicolas Roeg <i>Dabar nežiūrėk (Don't Look Now)</i> 3) Tracy Chevalier / Peter Webber <i>Mergina su perlo auskaru (Girl With a Pearl Earring)</i>			8				8	16	Literatūros ir filmo skaitymas / peržiūra, ruošimasis dalyvauti bendroje diskusijoje

6. Pranešimų pristatymas ir aptarimas/diskusija. Siūlomų analizuoti tekstų sąrašas pateikiamas semestro pradžioje.		2	10					12	34	1) Adaptacijos analizės pristatymo rengimas (pranešimas apie vieną adaptaciją) 2) ruošimasis argumentuoti komentuoti koleg(i)ų pristatymus (susipažinimas su jų analizuojamais filmais)
Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas (egzamino metu komentuojamas rašto darbas bei jo įvertinimas ir aiškinamas bendras pažymys).		2						2	20	Egzamino rašto darbo rengimas
		Iš viso	22	8	18			48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas: 1. Darbas seminaruose	30	9–16 semestro savaitės	Už pasirengimą 100 proc. seminarų, aktyvų dalyvavimą, tinkamą klausimų bei problemų formulavimą ir argumentuotus pasisakymus diskusijoje – 3 balai Už pasirengimą 80 proc. seminarų ir dalyvavimą diskusijoje ne visada tinkamai argumentuojant pasisakymus – 2 balai Už pasirengimą 70 proc. seminarų, neaktyvų dalyvavimą diskusijoje, neargumentuotus pasisakymus – 1 balas
2. Pranešimas	20	11–16 semestro savaitės	Pranešimas turi parodyti teorinių problemų išmanymą ir korektiškus analitinius žingsnius. Abiejų reikalavimų atliktis vertinama 2 balais, vieno iš jų – 1 balu, nė vieno iš jų – 0 balų.
3. Egzamino rašto darbas (apimtis – 10.000 sp. ženklų) Darbas rengiamas pranešimo pagrindu atsižvelgiant į seminaro diskusijoje (pranešimo pristatymo metu) iškeltus klausimus ir išsakytas pastabas Darbe reikalaujama: 1) bendrai apibūdinti literatūros kūrinio ir filmo-ekranizacijos ypatumus, 2) plačiau atskleisti / išnagrinėti vieną jų ryšio aspektą pasirinktinai	50	Egzaminų sesija	Vertinami šie darbo aspektai: Darbo struktūra ir apimtis. Darbo struktūra aiški ir logiška, pasirinktas tyrimo aspektas leidžia neviršyti nurodytos apimties (1 balas). Analizė ir išvados. Analizė logiška, nuosekli, išsami. Išvados grindžiamos korektiškais analitiniais žingsniais ir tinkamai formuluojamos (3 balai). Mokslinio tyrimo kultūra. Tinkamai elgiamasi su šaltiniais ir citatomis, kurių pateikimas atitinka mokslinio darbo reikalavimus (1 balas).

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Wilde Oscar	2001	Doriano Grėjaus portretas (vertė Lilija Vanagienė)		Vilnius: Alma littera
Kafka Franz	2004	„Metamorfozė“ (vertė Teodoras Četrauskas)	Franz Kafka, <i>Procesas. Novelės</i> , p. 249–299	Vilnius: Baltos lankos
Daphne du Maurier	2008	„Don't Look Now“	<i>Don't Look Now</i> , p. 3–58	New York: NYRB Classics
Tracy Chevalier	2015	<i>Mergina su perlo auskaru</i> (vertė Darius Kaunelis)		Vilnius: Jotema
Savarankiškos analizės pristatymui pasirinkti literatūros tekstai [tekstų atranka vykdoma semestro pradžioje]				
Papildoma literatūra				
Melnikova Irina	2016	<i>Literatūros (inter)medialumo</i>		Vilnius: VU leidykla

		<i>strofos, arba Žodis ir vaizdas</i>		
Melnikova Irina	2012	„Adaptacijos studijos: literatūra versus kinas – vertimas ar dialogas?“	<i>Colloquia</i> , Nr. 28, p. 31–54	Vilnius: LLTI leidykla; prieiga internetu: http://www.llti.lt/failai/Nr_28Colloquia_Str_Melnikova.pdf
Elliott Kamilla	2003	Rethinking the Novel/Film Debate		Berkeley: University of California Press
Stam Robert	2005	„Introduction: The Theory and Practice of Adaptation“	Stam Robert; Aleksandra Raengo (eds.), <i>Literature and Film: A Guide to the Theory and Practice of Film Adaptation</i> , p. 1–52	Oxford: Blackwell Publishers
Jampolskij Michail	2011	<i>Kalba – kūnas – įvykis: kinas ir prasmės paieškos</i> (vertė Natalija Arlauskaitė)	p. 52–69; 272–282; 298–299	Vilnius: Mintis
Keršytė Nijolė	2006	„Pasakojamasis diskursas G. Genette’o naratologijoje“	<i>XX amžiaus literatūros teorijos</i> , p. 128–134	Vilnius: VPU leidykla
	Nuo 2006	<i>Avantekstas. Lietuviškų literatūros mokslo terminų žodynas</i>	Prieiga internetu: http://www.avantekstas.flf.vu.lt	Vilniaus universitetas

Atnaujinta: 2018-08-28